

pilijo umotvore. Lessing hoče poznati pesnika po tem, kaj je prečrtal. Po besedah Krasiškega je dovršenost to: objaviti ljudem v obliki navdihnjenja to, kar smo v potu čela skozi leta v sebi nabrali. Tako bo pri vseh pesnikih, samo da vsi ne odpirajo oken do svojih delavnic. A. V.

Kajkavščina. V „Universitetskih Izvestjih“ kijskih je priobčil A. M. Lukjanenko razpravo o kajkavskem narečju. Pisatelj razpravlja najprej o ozemlju in razširjenosti kajkavščine, potem o njeni zgodovini in o kajkavskem slovstvu, in slednjič o njenem izvoru in mestu med drugimi slovanskimi narečji.

Kulturna zgodovina jugoslovanska. V „Učebnih zapiskih imperatorskago kazanskago universiteta“ smo našli sestavek „Očerk kulturnoj istoriji južnih slavjan“. V poglavju „Usvojenje i pererabota hristianskih idej massoj“, sestavljenem po zapiskih pokojnega T. N. Smirnova (umrl 28. maja 1904.), se popisujejo zlasti prazne vere, oziroma ostanki bajeslavnih nazorov, ki se nahajajo v ljudskih pravljah in pesmih. Pisatelj se je največ oziral na Bolgare, potem na Srbe.

Rusko - japonska vojska.

V Mandžuriji je zadela Ruse huda nesreča pri Ljaojanu. Kuropatkin se je bil utrdil v svojem glavnem taborišču in je tu zbral vso svojo moč. Previdno, korak za korakom, so se mu bližale tri japonske armade, ki so ga hotele obkoliti. Od juga sta se bližala Nodzu in Oku, od vzhoda je pa prodiral Kuroki, da odreže Kuropatkina na severu. V vednih bojih z manjšimi ruskimi oddelki je Kuroki prišel do reke Tajce, katera teče za Ljaojanom. Dan na dan so bili na raznih krajih krvave bitke, katerih uspeh je bil ta, da so bili Rusi vedno bolj potisnjeni okoli Ljaojana. Japonci so mislili, da bodo Ruse tu tako premagali, kakor so pri Sedanu Prusi zajeli Francoze pod Napoleonom III., ko se je morala vdati vsa francoska armada. Nevarnost je bila res velika. Od 25 do 27 avg. je besnel krvav boj 23 angl. milj južno od Ljaojana. Dne 30. avg. so pa že napadali Japonci Ruse v bližini Ljaojana, in ta boj se je razvil v veliko, odločilno bitko, katere konec je bil ta, da se je morala dne 3. septembra vsa ruska armada umakniti iz Ljaojana in hiteti proti severu, da jej Kuroki ne prereže zveze z Mukdenom, kar bi bil uničujoč udarec za Ruse. Rusi so v naglici vzeli s seboj, kar so mogli, a velika skladišča v Ljaojanu so zažgali, da ne pridejo v roke Japoncem.

To je bil za uničenjem portarturskega brodovja pod Vitheftom najhujši udarec za Ruse. Ker je imel Kuropatkin za hrbtom reko Tajce, je bilo umikanje tem težje. Trupla mrtvih konj so zajezila reko, in po

njih so kakor po mostu hiteli Rusi čez vodo, da jih Kuroki ne prehit. A mrtva trupla niso vzdržavala teže, pešci in jezdec so padali, a vse je hitelo naprej, da se reši. Kuropatkin je z največjo skrbnostjo izvel to umikanje, da je rešil armado popolnega poraza. Tudi sam je bil v največji nevarnosti, dva konja sta se zgrudila pod njim. Dne 4. septembra so bili Japonci že gospodarji Ljaojana.

Japonci so hoteli zdaj rusko armado uničiti na poti v Mukden. Kuroki je v brzih pohodih prodiral ob vzhodni strani, da zastavi ruski armadi pot. Pri Jantaju je prišlo zopet do bitke, v kateri so Rusi odbili Japonce in si oprostili pot.

Izgube na obeh straneh so bile velikanske. Japonsko uradno poročilo pravi, da je padlo v bitki pri Ljaojanu 17.539 Japoncev. Ruske izgube so bile še mnogo večje.

Vendar Japonci niso zadovoljni s tem uspehom, ker se jim ni posrečilo, da bi Kuropatkina zajeli. Zato je japonski glavni poveljnik Ojama, zmagavec pri Ljaojanu, prosil, da mu pošljejo iz Japonske še četrto armado.

Vojske torej še dolgo ne bo konec.

Okoli Port Arturja divja boj vedno naprej. Odkar je rusko brodovje uničeno, je japonskim ladjam prosto. da plovejo okoli njega in odrežejo trdnjavi promet na morju. Samo v pristan še ne morejo, ker jim to branijo topovi z utrdb. Pač pa večkrat kaka kitajska džunka uide skozi krog japonskih vojnih ladij in pripelje za drag denar kaj živeža.

Rusi se branijo z največjo trdovratnostjo. Japonci so tisoče svojih vojakov poslali v smrt pri naskokih na utrdb. Posebno mnogo škode so jim prizadeli ruski podkopi. Rusi so namreč tla okoli utrdb podkopali in nabasali z razstrelivom. Kadar pride japonski oddelek na tak kraj, razstrelé Rusi s trdnjave podkop z elektritko. Učinek je strašen. Poročila nam zatrjujejo, da so cele kolone japonskih napadavcev s konji in topovi zletele v zrak.

Japonci so porabili pri naskokih vse mogoče zvijače. Napadali so ponoči in podnevu. Čez kupe mrličev so drli naprej, postreljali tisoče krogelj iz topov v utrdb, a so dosegli le neznatne uspehe. Zdaj Japonci poizkušajo, da pridejo pod utrdb v podzemskih rovih, s katerimi hočejo posamezne trdnjave razstreliti. Steselj je neutrujen in tudi jako spreten v obrambi. Že več utrdb, ki so se jih polastili Japonci, jim je zopet vzel nazaj.

Rusi pripravljajo zelo veliko novo brodovje v Baltiskem morju pod poveljstvom admirala Roždjestvenskega. A vprašanje je, če pride to brodovje še vpoštev v sedanji vojski — vsaj letos najbrže ne. Temu brodovju ni zdaj odprto nobeno pristanišče v Vzhodni Aziji: Port Artur je blokiran, Vladivostok bo zamrznil in v nevtralne luke ne smejo ruske vojne ladje. Sicer bi pa Japonci vsekako že prej prisilili to brodovje do bitke, preden bi došlo do Vladivostoka.